

माहे फेब्रुवारी व मार्च, २०१५ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे बाधित शेतकऱ्यांना ३ महिन्यांची व्याजमाफी तसेच सन २०१४-१५ या वर्षातील रुपांतरीत कर्जावरील सन २०१५-१६ या वर्षाचे संपूर्ण व्याज व पुढील चार वर्षांचे ६% दराने व्याज शासनामार्फत अदा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र. बैठक ०२२३/ प्र.क्र.३७/१८-स
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १२ जानेवारी, २०२४

वाचा :-

१. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीएलएस २०१५/प्र.क्र. २/म-३,
दिनांक ०४/०२/२०१५
२. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक गारपीट ०११५/प्र.क्र. १०६/ २-स,
दिनांक २६/०३/२०१५
३. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीएलएस २०१५/प्र.क्र. ४०/म-३,
दिनांक १३/०४/२०१५
४. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीएलएस २०१५/प्र.क्र. ४०/म-३,
दिनांक २५/०५/२०१५
५. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बैठक-०४१५/प्र.क्र. १५१/२-स,
दिनांक ०७/०७/२०१५
६. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. एससीवाय-०१/२०१५/प्र.क्र.१/म-११,
दिनांक ०८/०७/२०१५
७. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बैठक-०४१५/प्र.क्र.१२६/२-स,
दिनांक २९/०७/२०१५

प्रस्तावना :-

रत्नागिरी जिल्ह्यातील आंबा बागायतदारांच्या प्रमुख मागण्याबाबत मा. मंत्री, उद्योग तथा पालकमंत्री, रत्नागिरी जिल्हा यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ०९/०२/२०२३ रोजी तसेच मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ०५/०९/२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीत माहे फेब्रुवारी व मार्च, २०१५ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे शेतजमीनीचे व शेतीपिकांचे नुकसान झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना ३ महिन्यांची व्याजमाफी तसेच सन २०१४-१५ या वर्षातील रुपांतरीत कर्जावरील सन २०१५-१६ या वर्षाचे संपूर्ण व्याज व पुढील चार वर्षांचे ६% दराने होणारे व्याज शासनामार्फत सरसकट अदा करण्याची मागणी करण्यात आली होती. सदर बैठकीतील निर्णयास अनुसरून जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांनी दिनांक ०८/११/२०२३ व दिनांक ०९/११/२०२३ च्या पत्रांचे शासनास प्रस्ताव सादर केला आहे.

जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांनी दिनांक ०८/११/२०२३ रोजी रत्नागिरी जिल्ह्यातील कर्ज पुनर्गठन झालेल्या १४६३ शेतकऱ्यांना रु. ४,९८,८५,६१५/- इतक्या रक्कमेचा व्याज भरपाई देण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. तसेच दिनांक ०९/११/२०२३ रोजी रत्नागिरी जिल्ह्यातील ११,७८३ शेतकऱ्यांना तीन महिन्यांच्या व्याजापोटी रु. २,७१,४६,८६०.९५ इतक्या रकमेचा सरसकट लाभ देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे.

माहे नोव्हेंबर व डिसेंबर २०१४ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे शेतजमीनीचे व शेतीपिकांचे झालेल्या नुकसानीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त, कोकण यांना रु. ३२०.४८ लक्ष निधी वितरीत करण्यास वाचा क्र.१ व ३ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

तसेच माहे फेब्रुवारी व मार्च २०१५ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे व्यक्ती व जनावरे यांची जीवित हानी, घरांची पडझड, शेतजमीनीचे व शेतीपिकांचे झालेल्या नुकसानीकरीता विभागीय आयुक्त, कोकण यांना रु. ६९८५.५१ लक्ष व रु.९८४७.०० लक्ष निधी वितरीत करण्यास महसूल व वन विभागाने वाचा क्र. ४ व ६ अन्वये मान्यता दिली आहे.

महसूल व वन विभागाचा दिनांक ०४/०२/२०१५ रोजीचा शासन निर्णय तसेच सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाचे दिनांक २६/०३/२०१५ रोजीचे परिपत्रक विचारात घेता, सदर प्रस्तावातील ज्या शेतकऱ्यांच्या पिकांचे पंचनामे जिल्हाधिकारी / तहसिलदार यांच्या अभिलेखात उपलब्ध आहेत केवळ अशा शेतकऱ्यांना ३ महिन्यांच्या व्याजमाफीचा लाभ देणे अभिप्रेत आहे.

तसेच सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या वाचा क्र. ७ येथील शासन परिपत्रकान्वये जे शेतकरी रुपांतरित कर्जाचा प्रत्येक वार्षिक हप्ता बँकेस विहीत मुदतीत परत करतील अशा शेतकऱ्यांच्या कर्जावरील व्याज शासनामार्फत बँकांना अदा करणे अपेक्षित आहे. तथापि, मा. मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ०५/०९/२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयाच्या अनुषंगाने सन २०१४-१५ या वर्षातील पिक कर्जाचे पुनर्गठन झालेल्या शेतकऱ्यांचे सन २०१५-१६ या वर्षाचे संपूर्ण व्याज व पुढील ४ वर्षांचे ६% दराने होणारे व्याज रुपांतरीत कर्जाचा वार्षिक हप्ता विहीत मुदतीत परत करण्याची अट शिथील करून संबंधित शेतकऱ्यांना अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

माहे फेब्रुवारी व मार्च, २०१५ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे शेतजमीनीचे व शेतीपिकांचे नुकसान झालेल्या ज्या शेतकऱ्यांच्या पीकांचे पंचनामे जिल्हाधिकारी /तहसिलदार यांच्या अभिलेखात उपलब्ध आहेत अशा रत्नागिरी जिल्ह्यातील आपद्ग्रस्त ११,७८३ शेतकऱ्यांना ३ महिन्यांच्या व्याजमाफीची कमाल रक्कम रु. २७१.४६ लक्ष (रुपये दोन कोटी एकाहत्तर लाख सहेचाळीस हजार फक्त) अवेळी पाऊस व गारपीट आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना कर्जावरील व्याजमाफी (कार्यक्रम) (२४२५२४५३) या योजनेअंतर्गत अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सन २०१४-१५ या वर्षातील पिक कर्जाचे पुनर्गठन झालेल्या शेतकऱ्यांचे सन २०१५-१६ या वर्षाचे संपूर्ण व्याज व पुढील ४ वर्षांचे ६% दराने होणारे व्याज (कमाल रु. ४९८.८५ लाख) रुपांतरीत कर्जाचा वार्षिक हप्ता विहीत मुदतीत परत करण्याची व हे शेतकरी नैसर्गिक आपत्तीने बाधित असण्याची

अट शिथील करुन रुपांतरीत कर्जावरील व्याजमाफी (२४२५२५०६) योजनेअंतर्गत संबंधित शेतकऱ्यांना अदा करण्यास विशेष बाब म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे.

उपरोक्त दोन्ही योजनांअंतर्गत निधी खालील अटीच्या अधीन राहून वितरीत करण्यात येत आहे :-

- १) छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना, २०१७ व महात्मा जोतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना, २०१९ या योजनांचा लाभ घेतलेले शेतकरी सदर शासन निर्णयात नमूद योजनांचा लाभ घेण्यास पात्र असणार नाहीत.
- २) उपरोक्त दोन्ही योजनांसाठी या शासन निर्णयान्वये एक विशेष बाब म्हणून लाभ देण्यात येणार असल्यामुळे सदर बाब पूर्वोदाहरण म्हणून गणली जाणार नाही.
- ३) या योजनांतर्गत पात्र शेतकऱ्यांचे प्रस्ताव संबंधित बँकांनी जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी यांचे कार्यालयाकडे दाखल करावेत.

उपरोक्त अटीचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी, विभागीय सह निबंधक, सहकारी संस्था, कोकण विभाग तसेच जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी यांनी दक्षता घ्यावी.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या सहमतीने व त्यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्र. २१/१४३१, दि. १० /०१ /२०२४ तसेच वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्र. ७२९/२०२३/व्यय-२, दि. २६/१२/२०२३ अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०११२१४४९४१८६०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(राहुल शिंदे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित :-

१. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. मंत्री (उद्योग) तथा पालकमंत्री, रत्नागिरी यांचे खाजगी सचिव.
५. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी.
७. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

८. महालेखाकार, महाराष्ट्र- १, मुंबई.
९. महालेखाकार, महाराष्ट्र- २, नागपूर.
१०. समन्वयक, राज्यस्तरीय बँकर्स समिती, पुणे.
११. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., मुंबई.
१२. कार्यकारी संचालक, सर्व संबंधित व्यापारी बँक. (सहकार आयुक्त, पुणे यांच्यामार्फत)
१३. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, कोकण विभाग.
१४. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.
१५. वित्त विभाग, व्यय-२/अर्थसंकल्प -१३, मंत्रालय, मुंबई
१६. अवर सचिव (कार्या १७ स), सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. कोषागार अधिकारी, पुणे.
१८. निवड नस्ती-१८-स.